

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการจัดสวัสดิการ ปัญหาในการจัดสวัสดิการของ สปช. ตามความคิดเห็นของบุคลากรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น และความต้องการในการจัดสวัสดิการของบุคลากร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสภาพการปฏิบัติจริง

2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5) การสร้างเครื่องมือ

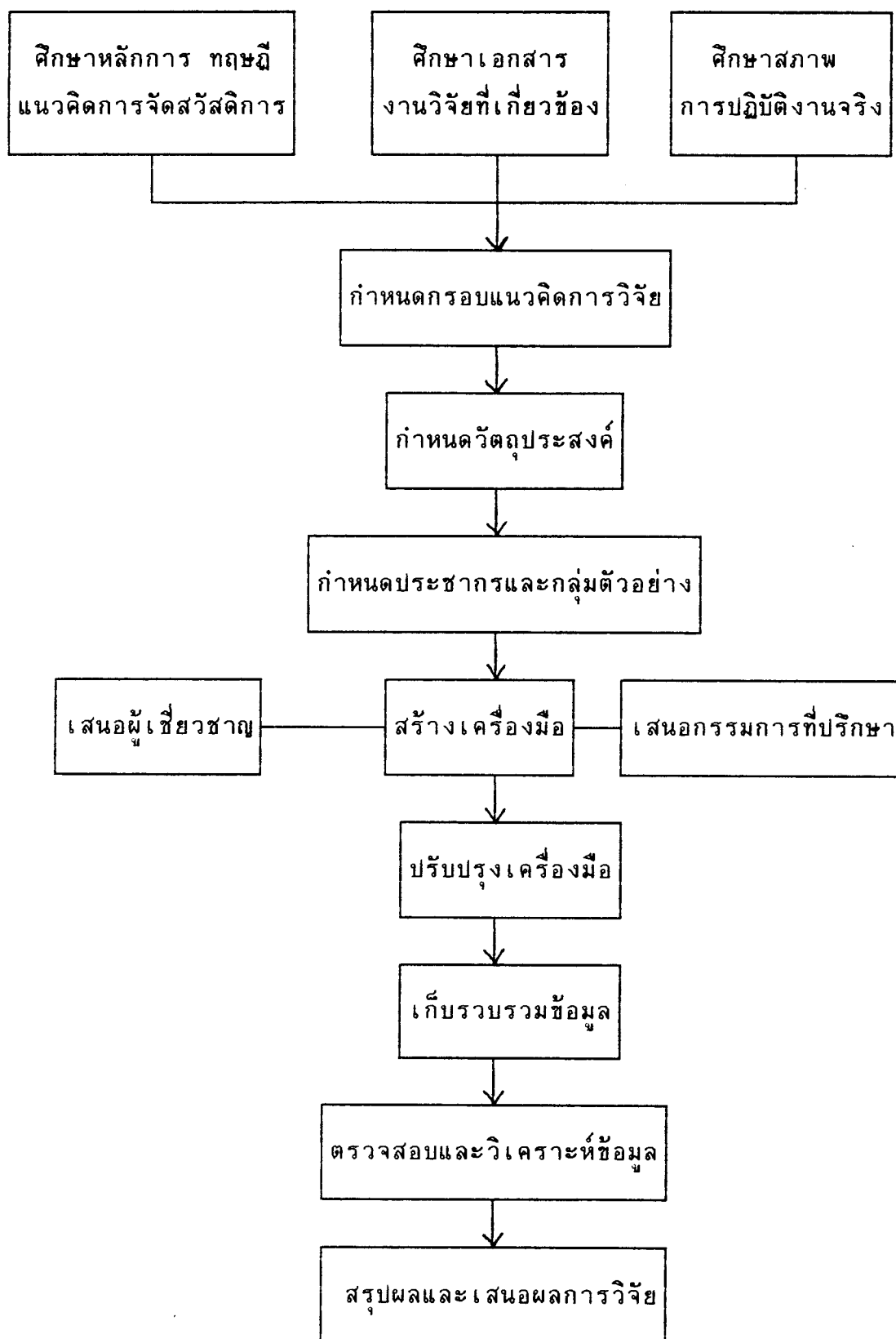
6) การทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

7) การเก็บรวบรวมข้อมูล

8) การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

9) สรุปผลและการนำเสนอผลการวิจัย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยเสนอเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

9.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ในปีการศึกษา 2537 รวมทั้งสิ้น 13,620 คน รายละเอียดจำนวนประชากร ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามหน่วยงานและตำแหน่ง

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร(คน)								รวม
	ผอ.ปจ.และ ผช.ผอ.ปจ.	หน.ปอ.และ ผช.หน.ปอ.	ศน.	เจ้าหน้าที่	ผู้รับผิดชอบ	ผู้บริหาร	ครู	ลูกจ้าง	
สพจ.ขอนแก่น	3	-	24	97	1	-	-	11	136
สพอ.เมืองขอนแก่น	-	2	4	15	1	118	1536	132	1808
สพอ.กระนวน	-	1	3	14	1	57	546	37	639
สพอ.เขาสวนกวาง	-	2	3	11	1	34	283	24	358
สพอ.ชนบท	-	2	4	6	1	35	345	32	425
สพอ.ชนบท	-	2	3	13	1	69	771	62	921
สพอ.น้ำพอง	-	2	4	11	1	77	781	68	944
สพอ.บ้านไผ่	-	2	4	10	1	90	1007	90	1204
สพอ.บ้านฝาง	-	2	4	9	1	43	370	31	460
สพอ.เปือยน้อย	-	2	2	7	1	15	160	15	202
สพอ.พระยืน	-	2	3	8	1	22	236	19	291
สพอ.พล	-	2	4	19	1	60	547	51	684
สพอ.ภูผาม่าน	-	2	2	4	1	14	155	17	195
สพอ.ภูเวียง	-	2	2	8	1	70	664	60	807

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามหน่วยงานและตำแหน่ง(ต่อ)

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร(คน)								รวม
	ผอ.ปจ.และ ผช.ผอ.ปจ.	หน.ปอ.และ ผช.หน.ปอ.	ศน.	เจ้าหน้าที่	ผู้รับผิดชอบ	ผู้บริหาร	ครู	ลูกจ้าง	
สพอ.มัญจาคีรี	-	1	3	9	1	61	530	54	659
สพอ.แก่งน้อย	-	2	3	7	1	34	316	28	391
สพอ.แก่งใหญ่	-	2	3	8	1	23	217	18	272
สพอ.สีชมพู	-	1	4	11	1	54	567	49	687
สพอ.หนองเรือ	-	2	3	9	1	66	632	56	769
สพอ.หนองสองห้อง	-	2	2	13	1	70	581	56	725
สพอ.อุบลรัตน์	-	2	3	10	1	34	339	26	415
สพก.โคกโพธิ์ไชย	-	1	1	4	1	22	179	17	225
สพก.ชำสูง	-	1	1	6	1	13	155	14	191
สพก.หนองนาคำ	-	1	1	4	1	15	174	16	212
รวม	3	40	90	313	24	1076	11091	983	13620

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น (10 มิถุนายน 2537)

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีวิธีดังต่อไปนี้

1) ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด และผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ศึกษาพิเศษได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างและเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Simple size) โดยกำหนดตามสัดส่วน (Quota Sampling) ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของแต่ละสำนักงาน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 45 คน

3) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างและเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Simple size) โดยกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานแต่ละสำนักงาน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 47 คน

4) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสวัสดิการในแต่ละสำนักงานใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน

5) ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติการสอน ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Simple size) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 ของโรงเรียนในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแล้วส่งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติการสอนสายงานละ 1 คน ของแต่ละโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน 161 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอน 161 คน

6) ลูกจ้างประจำได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างและเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Simple size) โดยกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 ของลูกจ้างประจำแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 147 คน

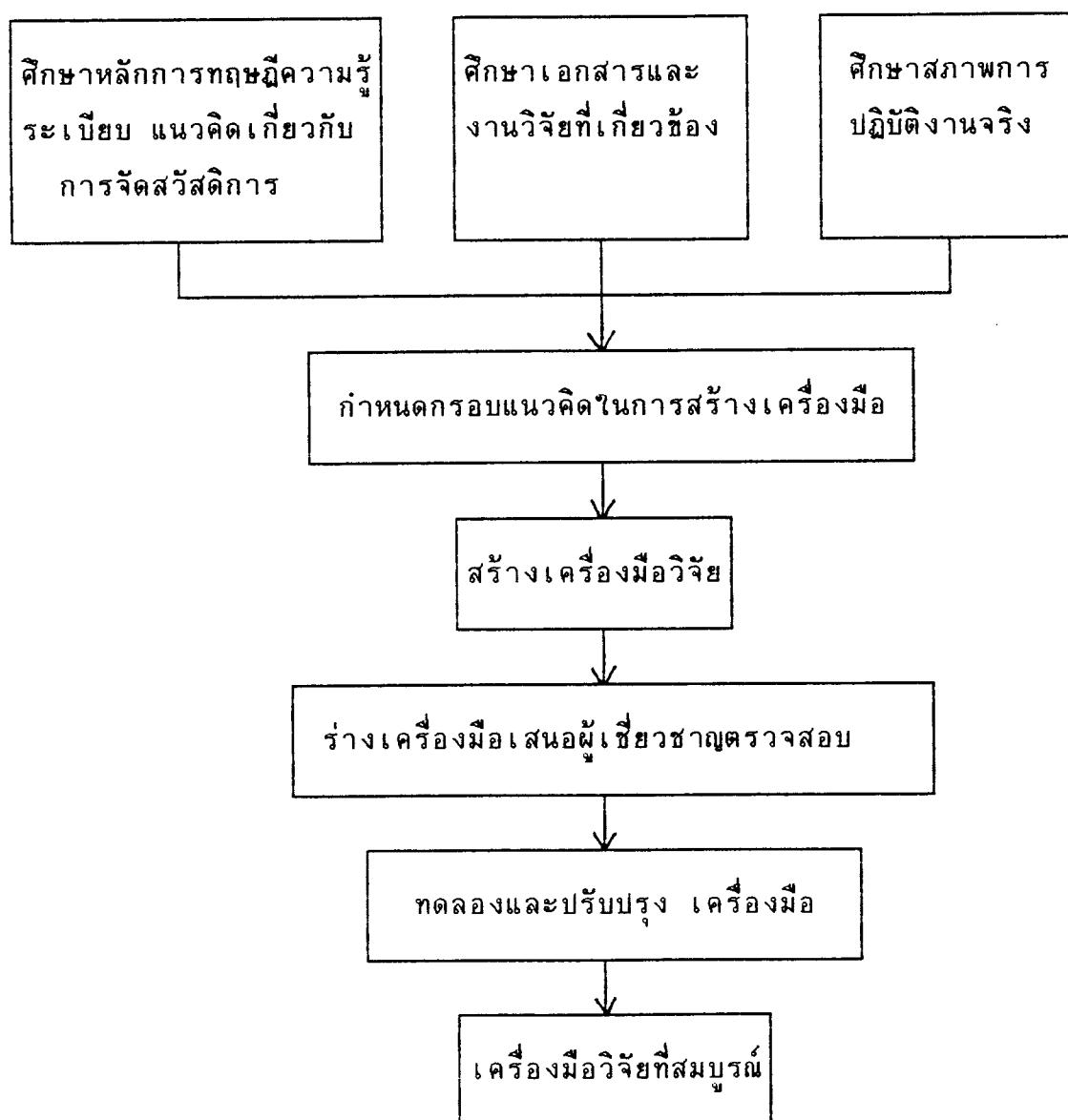
จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 628 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามหน่วยงาน และตำแหน่ง

หน่วยงาน	จำนวนบุคลากร(คน)								รวม
	ผอ.ปจ.และ	หน.ปอ.และ	ศน.	เจ้าหน้าที่	ผู้รับผิดชอบ	ผู้บริหาร	ครู	ลูกจ้าง	
	ผ.ผอ.ปจ.	ผ.หน.ปอ.							
สพจ. ขอนแก่น	3	-	12	15	1	-	-	2	33
สพอ. เมืองขอนแก่น	-	2	2	2	1	18	18	20	63
สพอ. กระนวน	-	1	1	2	1	6	6	6	23
สพอ. เขาส่วนกลาง	-	2	1	2	1	5	5	4	20
สพอ. ชนบท	-	2	2	1	1	5	5	5	21
สพอ. ชุมแพ	-	2	1	2	1	10	10	9	35
สพอ. น้ำพอง	-	2	2	2	1	12	12	10	41
สพอ. บ้านไผ่	-	2	2	1	1	14	14	13	47
สพอ. บ้านฝาง	-	2	2	1	1	6	6	5	23
สพอ. เปือยน้อย	-	2	1	1	1	2	2	2	11
สพอ. พระยืน	-	2	1	1	1	3	3	3	14
สพอ. พล	-	2	2	3	1	9	9	8	34
สพอ. ภูพาน	-	2	1	1	1	2	2	3	12
สพอ. ภูเวียง	-	2	1	1	1	11	11	9	36
สพอ. นาคำ	-	1	2	1	1	9	9	8	31
สพอ. แวงน้อย	-	2	2	1	1	5	5	4	20
สพอ. แวงใหญ่	-	2	2	1	1	3	3	3	15
สพอ. สีชมพู	-	1	2	2	1	8	8	7	29
สพอ.หนองเรือ	-	2	1	1	1	10	10	8	33
สพอ.หนองสองห้อง	-	2	1	2	1	11	11	8	36
สพอ.อุบลรัตน์	-	2	1	1	1	5	5	4	19
สพก.โคกโพธิ์ไชย	-	1	1	1	1	3	3	2	12
สพก. ชำแสง	-	1	1	1	1	2	2	2	10
สพก.หนองนาคำ	-	1	1	1	1	2	2	2	10
รวม	3	40	45	47	24	161	161	147	628

3.4 ขั้นตอนการสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

- 1) เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
- 2) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดสวัสดิการและสภาพการปฏิบัติงานจริง ตามขั้นตอนการสร้างดังแผนภูมิข้างล่าง

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยมี 2 ชุด คือแบบสอบถามและแบบสำรวจ ดังนี้

(1) เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดสวัสดิการ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) และเติมคำ

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดสวัสดิการ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ เนื้อหาเกี่ยวกับ

- ปัญหาด้านวิธีการจัด
- ปัญหาด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่
- ปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ปัญหาด้านระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 ความต้องการในการจัดสวัสดิการของบุคลากรแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับ (Ranking) เนื้อหาเกี่ยวกับ

- ความต้องการสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ
- ความต้องการสวัสดิการด้านสุขภาพ กีฬา นันทนาการ
- ความต้องการสวัสดิการด้านการอำนวยความสะดวกสบาย
- ความต้องการสวัสดิการด้านการทำงานและความก้าวหน้าในการทำงาน

(2) แบบสำรวจเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสภาพการจัดสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสวัสดิการ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

3.5 คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้แต่ละข้อ เสร็จแล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) เมื่อรับเครื่องมือคืนจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

จำนวน 36 คน จากการทดลองครั้งนี้หาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือโดยวิธี Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.92

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1) ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

2) ขอหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือเก็บและรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1-15 กุมภาพันธ์ 2538 รวมเวลา 15 วัน

4) ส่งแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 628 ชุด และได้รับกลับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 581 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.52

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการใช้วิธีหาค่าความถี่ และร้อยละ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดสวัสดิการใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการจัดสวัสดิการใช้วิธีหาค่าร้อยละ

4) เกณฑ์ในการแปลผล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3.51-4.00 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

2.51-3.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.51-2.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือแทบ

ไม่มีเลย